

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

**Кафедра технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики
в дошкільній освіті**

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Г.КОРОЛЕНКА**

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції

(2-3 березня 2023 року)

м.Харків

УДК 37.091.33:004

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК В.В – доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В.Сташиса Національної Академії правових наук України.

ДОЦЕНКО С.О. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ПОНОМАРЬОВА Н.О. – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАРАРАК Н.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАНЬКО Т.П. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЧАПЛИГІНА А.Б. – доктор біологічних наук, професор, професор, завідувачка кафедри зоології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ОЛЕФІРЕНКО Н.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри інформатики, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 3 від 15 березня 2023 року)*

Цифрова трансформація освіти та науки : матеріали I Всеукраїнських науково-практичної конференції, 2-3 берез. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 272 с.

У збірнику відображено тези I Всеукраїнської науково-практичної конференції, метою якої було об'єднання українських науковців для обговорення актуальних проблем цифровізації освіти і науки; обмін досвідом та науковими розробками, презентування своїх новаторських ідей, які можуть привернути увагу широкого кола фахівців і стати предметом дискусії.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023

Холтобіна О. СТВОРЕННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	203
Чаплигіна А. ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ СЕРВІСІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЗООЛОГІЇ ХРЕБЕТНИХ	206
Шишко І. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН ДОШКИ CLEVER MATHS ЯК ЗАСІБ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	208
Zagura F. HARMONIZATION OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT CONTENT OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS WITH THE NEEDS OF THEIR PROFESSIONAL ACTIVITY	213
 <i>Секція 4. Актуальні проблеми розвитку цифрових компетентностей і професійного розвитку сучасного педагога.</i>	
Візірякіна О. ТЕХНОЛОГІЇ, ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ ФАХІВЦІВ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДО МУЛЬТИМІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	217
Донік С. ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ І РІШЕННЯ	220
Лахно Є. ІМІДЖ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ФАКТОР ЙОГО КОНКУРЕНТНОЗДАТНОСТІ.....	224
Лебедева В. ЦИФРОВИЙ КАБІНЕТ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	226
Пономарьова Н. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	231
Редзюк Н. ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	233
.	
Руднік О. ПИТАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА В ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	236

2. Пітер Філіпс: «Цифрові технології дають змогу зберігати людську спільноту навіть тоді, коли ми не можемо зустрітися фізично» - Український тиждень. *Український тиждень*. URL: <https://tyzhden.ua/piter-fillips-tsyfrovi-tekhnologii-daiut-zmohu-zberihaty-liudsku-spilnotu-navit-todi-koly-my-ne-mozhemo-zustritysia-fizychno/>.
3. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е. Борецька, Н. В. Майєр, О. М. Устименко, В. В. Черниш та інші; [за ред. С.Ю.Ніколаєвої; техн. ред. І. Ф. Соболевої]. Київ: Ленвіт, 2015. 444 с.
4. By the old gods and the new: the effect of the congruence and incongruence of foreign language classroom anxiety and enjoyment on self-perceived proficiency. *The modern language journal*. 2022. Vol. 106, no. 4. P. 784–797.
5. Rank T., Warren C., Millium T. Teaching English using ICT : a practical guide for secondary school teachers. Chennai : Newgen Imaging Systems Pvt Ltd, 2011. 171 p.

СТВОРЕННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Олександра ХОЛТОБІНА

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, м. Харків

Використання цифрових технологій у закладах дошкільної освіти є актуальною проблемою сучасної дошкільної освіти. Міністерство освіти і науки України активно впроваджує проєкти цифрової трансформації в усі сфери освіти й науки [3].

У Базовому компоненті дошкільної освіти в освітньому напрямі «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі. Комп'ютерна грамота» зазначено, що однією із головних компетентностей варіативного складника стандарту дошкільної освіти є цифрова компетентність, яка подається як здатність

виконувати інформаційно-комунікаційні та цифрові технології для задоволення власних індивідуальних потреб і розв'язання освітніх, ігрових завдань на основі набутих елементарних знань, вмінь, позитивного ставлення до комп'ютерної та цифрової техніки [3].

На сучасному етапі життя дошкільна освіта постала перед новим викликом: як урізноманітнити навчання (дистанційне, очне і змішане) доступними технологіями та цифровими програмами. Мультимедійні технології у галузі дошкільної освіти є науково-педагогічною проблемою. Варто відмітити, що комп'ютерні презентації подаються у зручному для сприймання вигляді із застосуванням різних мультимедійних ефектів [2, 3].

Доступною на сьогодні програмою, яка допомагає вихователю урізноманітнити діяльність дітей, є програма PowerPoint, Trigger. Як доводить практика використання комп'ютерних презентацій можна здійснювати на всіх видах організованої діяльності дітей дошкільного віку. Навчальний матеріал має відповідати принципам науковості, наочності, відповідності дидактичної мети.

Використання мультимедійних презентацій, слайдів за допомогою програми PowerPoint, Trigger дозволяє зробити заняття емоційно забарвленим, привабливим, включає створення живого мультимедійного процесу, творчості. Застосування таких наочних демонстраційних матеріалів сприяє результативності освітнього процесу. Використання комп'ютерних засобів допомагає розвивати у дошкільників допитливість, зібраність, зосередженість, точність виконання вправ.

Демонстрація слайдів з об'єктами природи супроводжуються живим звуком або музичною композицією, викликає позитивні емоції, переживання, стимулює розвиток психічних процесів. Представлена до розгляду презентація дає можливість відчувати ніжність, здивування й захоплення світом живої природи. У дітей виникає бажання розглядати, діяти, грати.

Як відомо, у дошкільному віці відбувається становлення особистості, закладаються основи знань, понять, уявлень. Дошкільник змалку занурюється у

значний обсяг інформації. Упровадження ІКТ, зокрема мультимедійних технологій пропонує широкий спектр можливостей для різнобічного розвитку. ІКТ доцільно використовувати в якості дидактичних засобів, для індивідуального навчання, розвитку творчих здібностей, створення сприятливого психоемоційного фону [1].

Мультимедійна презентація має свою специфіку. Відомо, що у дошкільників недостатньо сформовані навички читання, презентація має містити мінімум текстової інформації. Текстовий матеріал може бути представлений у вигляді назв слайдів або коротких запитань до них. Літери мають бути великими, легко читатися, контрастними відносно фону, щоб діти, які навчаються читати, могли самостійно прочитати слова. Основний зміст має бути, насамперед, з аудіовізуального ряду, відео, добірки фотографій або серії предметних картинок, що найкращою мірою відповідає наочно-образному мисленню дітей дошкільного віку [2, с. 147-153].

Використання презентацій дозволяє деталізувати, наочно подавати теоретичний матеріал на заняттях, що робить освітній процес більш ефективним. Мультимедійні засоби дозволяють суттєво підвищити пізнавальну активність, мотивацію дошкільників, активізують розумову діяльність та здатність до навчання.

Ми вважаємо, що мультимедіа сприяє інтерактивності, гнучкості, інтеграції різних типів навчальної інформації. Представлені технології є перспективним напрямом інформатизації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.

Література:

1. Матюх Ж.В. Проблеми та перспективи впровадження мультимедійних технологій в інклюзивну дошкільну освіту. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/77241737.pdf>
2. Тітаренко С.А. Використання мультимедійних технологій для оптимізації рухової активності дітей дошкільного віку. ISSN: 2414-0325. *Open educational e-*

environment of modern University, №8 (2020). С. 147-153. URL: <https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/297/318>

3. Цифрові технології в дошкільній освіті. Методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету дошкільної освіти / Укладачі: Доценко С.О, Холтобіна О.У. Харків. Ч 1. 2022. 152 с. URL: <https://u.to/JGWНNg>

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ СЕРВІСІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ЗООЛОГІЇ ХРЕБЕТНИХ

Анжела ЧАПЛИГІНА

доктор біологічних наук, професор, професор, завідувачка кафедри зоології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, м.Харків

Цифрові сервіси стрімко увійшли у діяльність викладачів-природничників і стали потужним засобом в освітньому процесі. Використання цифрових інструментів дає можливість викладачам організувати спільну роботу здобувачів у дистанційному форматі та отримувати миттєвий зворотний зв'язок. Крім того наявність цифрового освітнього середовища дозволяє здійснювати дистанційну взаємодію разом зі здобувачами та іншими освітніми організаціями, науковими установами в Україні та за кордоном. Забезпечує єдиний простір комунікації для учасників освітніх відносин, причому не лише в рамках одного вишу, а й між навчальними закладами, де ведеться викладання, зокрема, зоології. Цифрові сервіси дозволяють зберігати дані про флору та фауну «живими», а не як раніше, за допомогою сушіння гербарію або формаліну, що безперечно важливо для збереження рідкісних та зникаючих видів тварин і рослин. Вивчення зоології передбачає перш за все наочність – головний засіб для повного засвоєння матеріалу, а за допомогою цифрових технологій, інформація стає більш доступною, легше сприймаються зв'язки, явища, процеси, що відбуваються під час функціонування систем організму, а